

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Urto/8/2017
Identifikačné číslo spisu:	7017200769
Dátum vydania rozhodnutia:	15.11.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7017200769.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Štefana Micháлика a sudcov JUDr. Daniela Hudáka a JUDr. Viliama Dohňanského, na neverejnom zasadnutí 15. novembra 2017 v trestnej veci X. Z., v konaní o uznaní a výkone rozhodnutia o peňažnej sankcii v Európskej únii, o odvolaní prokurátora Krajskej prokuratúry v Košiciach proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 17. októbra 2017, sp. zn. 6 Ntc 12/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. napadnutý rozsudok sa z r u š u j e v celom rozsahu a Krajskému súdu v Košiciach sa ukladá, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach na neverejnom zasadnutí rozsudkom zo 17. októbra 2017, sp. zn. 6 Ntc 12/2017, podľa § 12 ods. 2 písm. a/ zákona č. 183/2011 Z.z. o uznávaní a výkone rozhodnutí o peňažnej sankcii v Európskej únii a o zmene a doplnení niektorých zákonov odmietol uznanie a výkon rozhodnutia o peňažnej sankcii vydaného Sheffield Magistrate's Court dňa 21.6.2017 č. 14039787M, Spojené kráľovstvo Veľká Británia a Severného Írska, týkajúci sa X. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XX, W. V., okres J., občana Slovenskej republiky.

Rozsudok bol doručený Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky 23.10.2017, X. Z. 23.10.2017 a prokurátorovi 19.10.2017.

Odvolanie proti rozsudku podal iba prokurátor 3.11.2017, v ktorom poukázal na to, že vo výrokovej časti je nesprávne identifikovaný dátum rozhodnutia dňom 21.06.2017 (ide o deň vydania osvedčenia) namiesto správneho dátumu 14.11.2014. Ide o podstatnú náležitosť výrokovej časti rozhodnutia, o ktorom súd konal. Krajský súd odmietol uznanie a výkon cudzieho rozhodnutia z dôvodu uvedeného v § 12 ods. 2 písm. a/ zákona č. 183/2011 Z.z., pretože rozhodnutie o peňažnej sankcii zjavne nezodpovedá vydanému osvedčeniu, alebo ak vydané osvedčenie je neúplné a neobsahuje všetky údaje potrebné na vydanie rozhodnutia o uznaní a výkone. Súd ďalej konštatuje, že v spisovom materiáli absentuje preklad rozhodnutia o uložení peňažnej sankcie, v dôsledku čoho nemohol preskúmať súlad rozhodnutia s

vydaným osvedčením. X. Z. sa osobne nezúčastnil konania vedúceho k vydaniu rozhodnutia. Rozsudok krajského súdu považuje za predčasné, neopodstatnené, nedôvodné a nezákonné z dôvodu, že práve v rámci konania pred súdom si súd mal zabezpečiť preklad rozhodnutia o uložení peňažnej sankcie do slovenského jazyka. Len na základe zabezpečeného prekladu rozhodnutia jeho porovnania s osvedčením, by súd mohol relevantne posúdiť súlad či nesúlad s vydaným osvedčením. Súd v zmysle svojej zákonnej povinnosti stanovenej v § 12 ods. 3 zákona č. 183/2011 Z.z. nekomunikoval s príslušným britským justičným orgánom predtým, než mienil rozhodovať o odmietnutí uznania a výkonu rozhodnutia podľa niektorého z dôvodov uvedených v § 12 ods. 2 zákona č. 183/2011 Z.z. Ide o povinnosť súdu konzultovať, resp. vyžiadať si dodatočné informácie nevyhnutné pre svoje rozhodnutie, pričom súd pred rozhodovaním takto nekonal. Rozhodnutie je nepreskúmateľné aj čo do možného dôvodu odmietnutia podľa § 12 ods. 2 písm. e/ zákona č. 183/2011 Z.z. V rozhodnutí totiž výslovne konštatuje, že X. Z. sa konania vedúceho k vydaniu rozhodnutia o peňažnej sankcii osobne nezúčastnil. Pritom, ale nevysvetlil, či táto neprítomnosť osoby môže mať vplyv aj na dôvod odmietnutia podľa § 12 ods. 2 písm. e/ zákona č. 183/2011 Z.z. Prokurátor na túto skutočnosť poukázal aj vo svojom vyjadrení z 18.08.2017. Vo vzťahu k tomuto eventuálnemu dôvodu odmietnutia je komunikácia súdu s príslušným britským justičným orgánom v podobe získania dodatočných informácií na potvrdenie alebo rozptýlenie tohto dôvodu odmietnutia rovnako nevyhnutná. Vyjadrenie prokurátora z 18.08.2017 v podobe „návrhu na odmietnutie uznania a výkonu rozhodnutia“ bolo súdom v jeho rozhodnutí interpretované nesprávne. Prokurátor podal len samotné vyjadrenie k zisteniam po preskúmaní spisového materiálu, pričom toto vyjadrenie nebolo ani pozitívne ani negatívne, pretože v ňom upozornil na potrebu komunikácie súdu s príslušným britským justičným orgánom pred tým, než rozhodne v merite veci. Na základe uvádzaných skutočností považuje odvolanie za dôvodné a navrhuje odvolaciemu súdu zrušiť (čo, nie je uvedené). Odvolanie prokurátora bolo 3.11.2017 na vedomie zaslané Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky a X. Z., ktorí do rozhodnutia nadriadeného súdu vyjadrenia nezaslali.

Odvolanie prokurátora spolu so spisom (sp. zn. 6 Ntc 12/2017) bolo predložené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd alebo odvolací súd), dňa 09. novembra 2017.

Najvyšší súd na podklade odvolania preskúmal podľa § 192 Tr. por. správnosť výroku napadnutého rozsudku, proti ktorému prokurátor podal odvolanie a konanie, predchádzajúce tomuto výroku napadnutého rozsudku, pričom zistil, že odvolanie podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a je dôvodná.

V zmysle § 21 zákona č. 183/2011 Z.z. o uznávaní a výkone rozhodnutia o peňažnej sankcii v Európskej únii (ďalej len zákon č. 183/2011 Z.z.) na preskúmanie správnosti a zákonnosti rozhodnutia o peňažnej sankcii vydanom v Slovenskej republike sú príslušné sudy Slovenskej republiky.

Podľa § 23 zákona č. 183/2011 Z.z. ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie podľa tohto zákona sa použije Trestný poriadok.

V zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 183/2011 Z.z. súd rozhodne bez zbytočného odkladu o tom, či sa rozhodnutie o peňažnej sankcii uzná a vykoná (ďalej len "rozhodnutie o uznaní a výkone")

- a) na neverejnom zasadnutí po písomnom vyjadrení prokurátora, ak ide o rozhodnutie o uznaní a výkone peňažnej sankcie, ktoré vydal súd štátu pôvodu,
- b) bez nariadenia hlavného pojednávania, verejného zasadnutia alebo neverejného zasadnutia, ak ide o rozhodnutie o uznaní a výkone peňažnej sankcie, ktoré vydal správny orgán štátu pôvodu.

Podľa odseku 2 tohto ustanovenia súd rozhoduje rozsudkom o uznaní a výkone peňažnej sankcie podľa odseku 1 písm. a) a uznesením o uznaní a výkone peňažnej sankcie podľa odseku 1 písm. b).

V zmysle § 2 ods. 17 Tr. por., podľa ktorého trestné veci prejednáva súd verejne. Z hlavného pojednávania alebo verejného zasadnutia môže byť verejnosť vylúčená len v prípadoch ustanovených týmto zákonom. Rozsudok musí byť vždy vyhlásený verejne.

Zo zápisnice o neverejnom zasadnutí, ale ani z ďalších listín založených v spise krajského súdu, sp. zn. 6 Ntc 12/2017, nevyplýva, že napadnutý rozsudok bol vyhlásený verejne. Chýba zápisnica o verejnom vyhlásení tohto rozsudku. Už pre toto samotné pochybenie odvolací súd bol povinný napadnutý rozsudok zrušiť v celom rozsahu.

Problematiku verejného vyhlásenia rozsudku Najvyšší súd Slovenskej republiky rozobral aj vo svojom rozhodnutí, sp. zn. 6 Urto 5/2017, vo veci Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6Ntc/41/2016.

Najvyšší súd ďalej zistil, že obsah spisu preukazuje, že Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky pod č. 47188/2017/83/K15/NC, zaslalo krajskému súdu 10.08.2017 osvedčenie príslušného orgánu Spojeného kráľovstva a rozhodnutie, ktorým bola uložená peňažná sankcia. Osvedčenie je v slovenskom jazyku, avšak nie je opatrené otláčkom pečiatky prekladateľa (z písomností prokuratúry vyplýva, že ide o ich pracovný preklad), čo nie je súladné so zákonom. Rozhodnutie o uložení peňažnej sankcie nie je taktiež preložené do slovenského jazyka.

Prokurátor vo vyjadrení z 18.08.2017, sp. zn. KPtm 70/17/8800-3, uviedol, že súčasťou spisu je Osvedčenie Sheffield Magistrate's Court z 21.06.2017 s pripojeným záznamom o zápise do registra vedeného Sheffield Magistrate's Court v anglickom jazyku bez prekladu. V tej súvislosti poukázal na znenie § 12 ods. 2 písm. a/ zákona č. 183/2011 Z.z. a upozornil na to, že keďže absentuje preklad rozhodnutia o uložení peňažnej sankcie, resp. záznamu o peňažnej sankcii, nemožno preskúmať jeho súlad s vydaným osvedčením. Navyiac z osvedčenia je predbežne zrejmé, že X. Z. sa osobne nezúčastnil konania vedúceho k vydaniu rozhodnutia. Preto vrátil predložený spisový materiál bez vyjadrenia, za účelom jeho doplnenia - zabezpečenia prekladu rozhodnutia, resp. záznamu o peňažnej sankcii. Poukázal aj na to, že osvedčenie je datované v talianskom jazyku ako aj na to, že hoci jeho prílohou malo byť rozhodnutie, ktorým sa ukladá sankcia, v skutočnosti je k nemu podľa ich pracovného prekladu pripojený len záznam o zápise do registra vedeného Sheffield Magistrate's Court neopatrený prekladom do slovenského jazyka.

Odvolací súd vzhľadom na zistené, konštatuje, že krajský súd nemal k dispozícii potrebné podklady pre rozhodnutie o uznaní a výkone peňažnej sankcie. Ak napriek tomu rozhodol, že ide o predčasné rozhodnutie, a to z dôvodu, že súd si nespĺnil povinnosti uložené mu zákonom č. 183/2011 Z.z., ako na to správne poukázal prokurátor.

V zmysle § 5 zákona č. 183/2011 Z.z. súd pri overovaní skutočností podľa § 3 a 4 vychádza z údajov uvedených v osvedčení, a ak je to potrebné, aj z dodatočných informácií poskytnutých justičným orgánom štátu pôvodu na základe žiadosti súdu alebo na základe vlastného zistenia.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 183/2011 Z.z. na prijímanie osvedčenia a rozhodnutia o peňažnej sankcii členského štátu na účely jeho uznania a výkonu v Slovenskej republike je príslušné ministerstvo. Podľa odseku 4 tohto ustanovenia súd príslušný podľa odsekov 2 a 3 rozhoduje o všetkých ďalších otázkach vykonávacieho konania.

Podľa § 10 ods. 2 zákona č. 183/2011 Z.z. ak k osvedčeniu nie je pripojené rozhodnutie o peňažnej sankcii alebo ak osvedčenie nie je preložené do jazyka podľa § 17, ministerstvo nepostupuje podľa odseku 1, ale vyzve justičný orgán štátu pôvodu na odstránenie zistených nedostatkov v lehote do 90 dní od doručenia výzvy na doplnenie. Ak justičný orgán štátu pôvodu zistené nedostatky v ustanovenej lehote neodstráni, vráti ministerstvo vec justičnému orgánu štátu pôvodu bez vybavenia, o čom ho vopred informuje; ministerstvo vráti vec justičnému orgánu štátu pôvodu bez vybavenia aj vtedy, ak osvedčenie vydal orgán, ktorý nie je príslušný na jeho vydanie, alebo ak nie je založená právomoc slovenských súdov na uznanie a výkon rozhodnutia o peňažnej sankcii podľa tohto zákona.

Podľa § 12 ods. 3 zákona č. 183/2011 Z.z. ak je daný dôvod na odmietnutie uznania a výkonu rozhodnutia o peňažnej sankcii podľa odseku 2, súd pred prijatím takého rozhodnutia požiada justičný orgán štátu pôvodu o stanovisko, a ak je to potrebné, aj o bezodkladné zaslanie dodatočných informácií

nevyhnutných pre svoje rozhodnutie.

Súd bez oficiálneho prekladu osvedčenia, rozhodnutia o uloženej peňažnej sankcie a prípadne ďalších dokladov od štátu pôvodu nemôže preskúmať tieto doklady a ani správne so znalosťou veci zákonne rozhodnúť. Napadnutý rozsudok je aj nepreskúmateľný, pretože v ňom uvedené skutočnosti sú predčasné a neúplné, a to vrátane toho, či boli dodržané zákonné podmienky pri prejednávaní a rozhodovaní vecí, v ktorej mala byť X. Z. uložená peňažná sankcia, o čom má krajský súd taktiež pochybnosti.

Navyše odvolací súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že zákonné rozhodnutie o uznaní a výkone peňažnej sankcie je potrebné zistiť nielen to, či majetkové a zárobkové pomery povinného umožňujú zaplatiť peňažnú sankciu, ale aj to, či túto sankciu už celú alebo čiastočne neuhradil.

Podľa § 4 zákona č. 183/2011 Z.z. rozhodnutie o peňažnej sankcii členského štátu možno v Slovenskej republike uznať a vykonať, ak povinný má na území Slovenskej republiky bydlisko, sídlo, majetok alebo príjem.

V zmysle § 11 ods. 3 zákona č. 183/2011 Z.z. ak z osvedčenia vyplýva, že rozhodnutie iného členského štátu o peňažných sankciách obsahuje viaceré výroky a výkon nie je možný alebo potrebný pre všetky z nich, súd rozhodne o výkone peňažnej sankcie len pri tých výrokoch, ktorých uznanie je možné alebo potrebné.

Súd teda postupuje rovnako, ako keď tento druh trestu ukladá v zmysle platného a účinného Trestného zákona.

V zmysle § 11 ods. 5 zákona č. 183/2011 Z.z. proti rozsudku podľa odseku 2 je prípustné odvolanie, ktoré môže podať povinný, prokurátor alebo minister spravodlivosti. Proti uzneseniu podľa odseku 2 je prípustné odvolanie, ktoré môže podať povinný.

Zákon č. 183/2011 Z.z. nemá špeciálne ustanovenie o tom, aký súd rozhoduje o odvolaní a akým spôsobom. Preto je potrebné postupovať podľa ustanovení platného a účinného Trestného poriadku, a to prípadne aj za použitia analógie.

Podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 518 ods. 4 Tr. por. proti rozsudku o uznaní cudzieho rozhodnutia je prípustné odvolanie, ktoré môže podať odsúdený, prokurátor alebo minister spravodlivosti. Odvolací súd na neverejnom zasadnutí odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné. Ak odvolanie nezamietne, zruší napadnuté rozhodnutie a po doplnení konania, ak je potrebné, sám rozhodne rozsudkom, či sa cudzie rozhodnutie uznáva, alebo neuznáva.

Najvyššiemu súdu v zmysle uvedeného teda vyplýva, že vo veci má sám rozhodnúť, ak je to potrebné, po doplnení konania. S ohľadom na uvedené nedostatky, ktorých odstránenie by si vyžadovalo vykonať celé konanie odznova, odvolací súd dospel k záveru, že takýto postup by nebol správny a vymyká sa (v danom prípade) logickému, ale najmä konformnému výkladu tejto legislatívnej úpravy, nakoľko právo nemôže byť založené na neprávě.

S použitím čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ako normy vyššej právnej sily najvyšší súd ustálil, že v danom prípade je nutné použiť per analogiam všeobecné ustanovenie § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por., a preto zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo 17. októbra 2017, sp. zn. 6 Ntc 12/2017, v celom rozsahu a tomuto súdu uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol. Povinnosťou prvostupňového súdu

bude vo veci konať a postupovať tak, ako mu to ukladajú vyššie citované ustanovenia.

Právo na spravodlivý proces, s ohľadom na vyššie uvedené, nebol realizovaný. Nápravu v tomto smere môže vykonať iba prvostupňový súd a nie nadriadený súd, ktorý prioritne rozhoduje o opravných prostriedkoch, v danom prípade o odvolaní.

V novom konaní je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom nadriadeného súdu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.